

OLIMPIADA DE LIMBĂ ȘI LITERATURĂ ROMÂNĂ

Clasa a VIII-a

Etapa județeană, 27 februarie 2016

- Toate subiectele sunt obligatorii.
- Timp de lucru: 3 ore. Se acordă 10 puncte din oficiu. Total: 120 de puncte

Citește cu atenție următoarele texte și răspunde corect tuturor cerințelor formulate:

SUBIECTUL I – Lectura

50 de puncte

A.

*Când orice scut are
formă de inimă,
nu-i de mirare
că-n noi înșine inima pare un scut.*

*Ce aperi în noi cu tăria
pietrei peste care-am trecut,
inimă, tu, ca un scut?
Aperi ce-n dosul tău este?
întâiul suflet al nostru,
amarantul* cu veșnică floare, copilăria?*

*Aperi ce-n noi e poveste,
ce n-are nevoie de scut,
amintiri sângerânde de ghimpi
și de roze din vremi de-nceput,
amăgirea supremă,
ardori de pleromă*,
dragostea albă cu mândra-i aromă?*

(Lucian Blaga, *Scutul*)

*amarant – plantă cu inflorescență în formă de spic, cu flori mici roșii, galbene sau albe catifelate;

*pleromă – plenitudine;

B.

M-am născut în nordul țării, în Maramureș, în comuna Satulung, așezată în lunca râului Someș, la poalele Munților Gutâi. Locuiam împreună cu tata și mama în două camere din Primăria comunei. Tata era funcționar acolo, iar mama, bibliotecară. Biblioteca satului era într-o cameră lipită de sufrageria noastră, de care o despărțea o ușă niciodată încuiată. Așa că mare parte din copilărie mi-am petrecut-o printre cărți. Biblioteca, parcul mare cu copaci imenși, cu trunchiuri albe, despre care mai târziu am învățat că se numesc platani, și castelul aflat vizavi de Primărie.

Învățasem să citesc înainte de a merge la școală. Intram în camera înțesată cu cărți până-n tavan și citeam la întâmplare tot ce-mi cădea în mână. După un timp, am observat că volumele care-mi plac cel mai mult fac parte dintr-o colecție numită „Cutezătorii”. Erau cărți de aventuri și, citindu-le, visam ore întregi la nemaipomenitele întâmplări, urmăriri, lupte, răzbunări pe care le trăiau eroii din acele pagini. Noi, copiii, n-aveam parte de multe aventuri în sat. Ne aventuram în camerele acum pustii ale castelului, ne jucam „de-a hoții și bandiții” și ne imaginam ce frumoase domnișoare trăiseră cândva acolo, închise și abia așteptând să fie salvate de neînfrițații cavaleri.

(Ioan Groșan, *Cartea copilăriei mele*, în volumul *Care-i faza cu cititul?*)

a. Înțelegerea textului ficțional/nonficțional

12 puncte

1. Transcrie, din primul text, o metaforă, o comparație și o interogație retorică.

6 puncte

2. Explică, în 30-50 de cuvinte, semnificația următoarei structuri din textul B: *Erau cărți de aventuri și, citindu-le, visam ore întregi la nemaipomenitele întâmplări, urmăriri, lupte, răzbunări pe care le trăiau eroii din acele pagini.*

6 puncte

b. Scriere despre textul ficțional/nonficțional**30 de puncte**

Alcătuiește o compunere de 250-300 de cuvinte, în care să prezinți imaginea nostalgică a copilăriei, așa cum apare în cele două texte date.

Redactare (pentru compunerea de la punctul b.) – 8 puncte

Unitatea compoziției: **1p**; registrul de comunicare, stilul și vocabularul: **2p**; coerența textului: **1p**; ortografie: **1p** (0-1 greșeli – 1p; peste 2 greșeli – 0p); punctuația: **1p** (0-1 greșeli – 1p; peste 2 greșeli – 0p); așezare în pagină: **1p**; respectarea numărului minim de cuvinte: **1p**

SUBIECTUL al II-lea – Practica rațională și funcțională a limbii**10 puncte**

Redactează un text, de 150-200 de cuvinte, în care să-ți exprimi opinia despre importanța amintirilor în viața unui om.

SUBIECTUL al III-lea – Elemente de construcție a comunicării**50 de puncte**

1. Alcătuiește câte o propoziție pentru fiecare din următoarele cerințe:

a. verbul *a trece* să fie utilizat cu alt sens decât acela din textul A;
b. cuvântul subliniat în secvența: *dragostea albă cu mândra-i aromă*, să fie folosit cu altă valoare morfologică;

c. substantivul *inima* să fie în cazul genitiv;

d. un adjectiv derivat de la cuvântul *a visa* să fie în cazul acuzativ;

d. substantivul propriu compus *Satulung*, din textul A, să aibă funcția sintactică de subiect. **5 puncte**

2. Alcătuiește un enunț cu ajutorul căruia să demonstrezi că verbul *a petrece* este polisemantic. **5 puncte**

3. Transcrie, din oricare dintre textele date, două cuvinte cu diftong, două cuvinte cu hiat și un cuvânt cu triftong. **5 puncte**

4. Explică rolul virgulei în secvența: *Noi, copiii, n-aveam parte de multe aventuri în sat.* **5 puncte**

5. Transcrie predicatele, din secvența următoare, precizând felul acestora: *Ne aventuram în camerele acum pustii ale castelului, ne jucam „de-a hoții și bandiții” și ne imaginam ce frumoase domnișoare trăiseră cândva acolo, închise și abia așteptând să fie salvate de neînfricații cavaleri.*

6. Precizează tipul raportului sintactic existent între propozițiile subordonate din fraza: *Aperi ce-n noi e poveste,/ce n-are nevoie de scut.* **5 puncte**

7. Operează contragerea propoziției subordonate din fraza următoare, numind partea de propoziție obținută prin acest procedeu: *Erau cărți de aventuri și, citindu-le, visam ore întregi la nemaipomenitele întâmplări, urmăriri, lupte, războaie pe care le trăiau eroii din acele pagini.* **5 puncte**

8. Numește funcția sintactică a cuvintelor subliniate în textele A și B. **5 puncte**

9. Realizează expansiunea unui nume predicativ în propoziția subordonată corespunzătoare, precizând felul acesteia. **5 puncte**

10. Construieste o frază despre universul cărții, alcătuită din cinci propoziții, după cum urmează: **5 puncte**

a. o propoziție principală

b. o propoziție subordonată subiectivă

c. trei propoziții subordonate atributive